

Met **peilbeheer** beheren wij het oppervlaktewater in onze polders. Elk peilvak heeft een eigen peil en aan- en afvoer. Hiernaast is het systeem zo ingericht dat het peil ook *kán* worden gehandhaafd. Maatregelen worden in een gebiedsproces afgestemd en opgenomen in bijvoorbeeld een watergebiedsplan.

VV-besluitnota

Registratienummer:
20.050222

De verenigde vergadering

Besluit in de Zemelpolder:

1. De peilen en peilgebiedsgrenzen nog beter aan te passen aan de actuele functies agrarisch, bollenteelt en bebouwing.
2. Het watersysteem beter beheersbaar te maken door bepaalde beheertaken bij Rijnland te leggen en een tweetal stuwen te vervangen.
3. De waterkwaliteit te verbeteren door water vanuit de boezem in te laten.
4. Het peilbesluit Zemelpolder (bijlage I) vast te stellen.
5. De Nota van Beantwoording (bijlage II) vast te stellen.

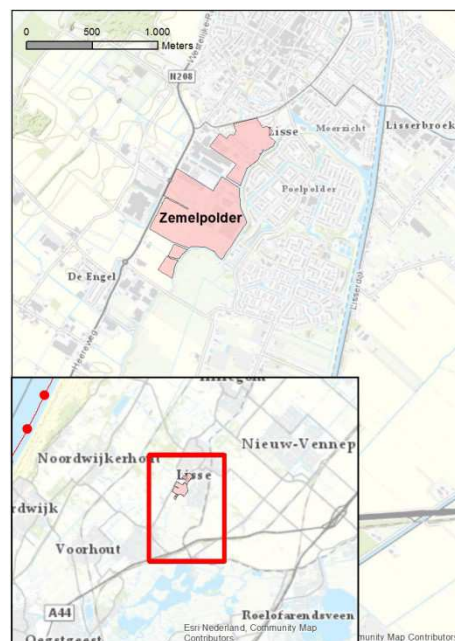
Context

Er is voor de Zemelpolder een watergebiedsplan opgesteld. Een watergebiedsplan heeft tot doel om uiterlijk in 2027 – in het gehele beheergebied van Rijnland – aan de normen voor wateroverlast te voldoen, de peilbesluiten te actualiseren en knelpunten op het gebied van waterkwaliteit aan te pakken.

De Zemelpolder ligt in de gemeente Lisse. Het landgebruik in de Zemelpolder bestaat in het zuidelijk deel uit bollengebied en grasland. Het overige deel van de polder bestaat uit bebouwing, voornamelijk bedrijventerreinen.

Eerdere besluitvorming

- D&H hebben het ontwerp-peilbesluit op 19 september 2017 vrijgegeven voor terinzagelegging;
- Het ontwerp heeft van 22 december 2017 tot en met 2 februari 2018 ter inzage gelegen;
- Er zijn twee zienswijzen ingediend.

Figuur 1 Overzicht ligging Zemelpolder

Tussen begin 2018 en 2020 is de werkwijze van Rijnland binnen het Watergebiedsplan gewijzigd. In de huidige werkwijze worden de maatregelen eerst helemaal uitgewerkt, alvorens het peilbesluit definitief vast te stellen. Destijds is het peilbesluit voor de Zemelpolder eerst in concept vastgesteld en vrij gegeven voor ter inzage, waarna de uitwerking van de maatregelen en aanvullende onderzoeken nog moesten worden uitgevoerd. Daarnaast is er wegens efficiency-redenen voor gekozen de uitwerking van de maatregelen van de Zemelpolder gelijk op te laten lopen met andere polders rondom Lisse. Hierdoor heeft het relatief lang geduurd voordat deze polder gereed was voor vaststelling.

Vervolgproces

Volgens planning worden de maatregelen begin 2021 uitgevoerd. Een projectplanprocedure is voor de uitstaande maatregelen niet noodzakelijk.

Argumenten

1.1 De nieuwe peilen sluiten aan bij de actuele functies

Bij de peilafweging is gekeken naar verschillende karakteristieken, belangen en doelen in het gebied. De bestaande praktijkpeilen faciliteerden de aanwezige functies over het algemeen goed. Daarom wordt één peilvak (OR-1.08.2.1) in drieën opgedeeld, waarmee de verschillen in hoogteligging en landgebruik beter (getrapt) gevolgd worden. Ook wordt in één peilvak (OR-1.08.1.1) het peil met 3 cm verlaagd, om drassigheid op percelen te verminderen, m.n. in de winter. De overige peilvakken houden dezelfde peilen.

1.2 Dit peilvoorstel heeft geen effect op bodemdaling

In de Zemelpolder komen overwegend stuifzandgronden voor. De polder is daardoor niet gevoelig voor bodemdaling. Het hanteren van de huidige peilen heeft geen negatieve invloed op bodemdaling in de polder. Ook de kleine peilverlaging heeft geen effect op de bodemdaling, omdat hier geen veen in de bodem zit.

1.3 Er is rekening gehouden met wensen uit het gebied

Gedurende het hele traject zijn de belanghebbenden betrokken geweest. Er is gesproken met eigenaren, gebruikers en de gemeente Lisse.

Zie de bijlage 1 voor een overzicht van de wijzigingen in de indeling van de peilvakken, de waterpeilen en de effecten.

2.1 Twee hoogwatervoorzieningen samen te voegen tot één peilvak (OR-1.08.2.3)

Een hoger liggend, gestuwd gebied kent verschillende belangen en meerdere belanghebbenden. Het peil dient daarmee het algemene belang en het onderhoud van de peilscheidende kunstwerken (zie maatregelenkaart in Bijlage 2) dient de verantwoordelijkheid te zijn van de waterbeheerder, zijnde Rijnland.

2.2 Het vervangen van oude stuwen zorgt voor minder waterverlies

De huidige stuwen zijn lek, waardoor er teveel water vanuit de boezem wordt ingelaten. De stuwen worden na vervanging overgenomen door Rijnland, zodat zij het watersysteem beter kan beheersen.

3.1 De voorkeursvolgorde voor gebruik van inlaten wordt aangepast

Uit de analyses blijkt dat we beter water kunnen inlaten aan de oostzijde van de polder. Door meer gebruik te maken van kwalitatief beter inlaatwater verbetert de chemische waterkwaliteit (marginaal). Deze eenvoudige beheermaatregel kost geen extra geld of inzet.

Zie bijlage 2 voor een overzicht van de maatregelen.

4.1 Het actueel houden van peilbesluiten is wettelijk verplicht

Met het vaststellen van dit peilbesluit beschikt Rijnland over een actueel peilbesluit voor dit gebied, conform de verplichting uit artikel 6.39 lid 1 en 2 van Omgevingsverordening Zuid-Holland en hebben de ingelanden rechtszekerheid over het peilbeheer.

5.1 De ingebrachte zienswijze leidt tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit

Er zijn twee zienswijzen door particulieren ingediend. Op verzoek kan bij bestuursondersteuning de namen van de indieners van de zienswijzen opgevraagd worden.

De zienswijze van indiener 1 heeft betrekking op de voorgenomen maatregelen en niet op peilen of peilvakgrenzen. Indiener 1 gaat niet akkoord met de voorgenomen maatregelen vanwege de zorg over:

- Eigendom en bediening van de inlaatvoorzieningen

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassingen van het peilvoorstel, wel van het maatregelenpakket. De indiener en Rijnland hebben overeenstemming bereikt, waarbij de zorgen van de indiener zijn weg genomen.

De zienswijze van indiener 2 heeft betrekking op het voorgestelde peil in peilvak 1.08.1.1. Indiener 2 gaat niet akkoord met het voorgenomen peilvoorstel vanwege de zorg over:

- Wateroverlast gedurende de winterperiode.

De zienswijze heeft geleid tot aanpassing in het peilvoorstel, te weten een 3 cm lager vast peil in peilvak 1.08.1.1. De indiener en Rijnland hebben overeenstemming bereikt, waarbij de zorgen van de indiener zijn weg genomen.

Financiële consequenties

De maatregelen leveren een beter operationeel waterbeheer op. De totale kosten van de maatregelen zijn opgenomen in de Programmabegroting 2021 en via de SSK-systematiek geraamd op € 20.000,- . De maatregelen worden bekostigd uit het WGP clusterkrediet.

Risico's

1.1 Door weerstand uit de omgeving kan de uitvoering van het peilbesluit worden vertraagd

Tegen het peilbesluit is beroep mogelijk. Dit risico is verwaarloosbaar, gezien het feit dat Rijnland overeenstemming heeft bereikt met de indieners over hun zienswijzen.

2.1 De uitvoering van de maatregelen valt in de praktijk anders uit

Op dit moment bestaat een goed beeld van de te nemen maatregelen, zie bijlage 2. Er is echter nog een klein risico dat er geen overeenstemming met grondeigenaren wordt bereikt. Aangezien het gaat om een tweetal te vervangen stuwten, is het risico zeer gering.

Bijlagen

1. Overzicht van de voorgestelde peilen en effecten
2. Overzicht van de maatregelen

Aparte bijlagen

- I. VV-peilbesluit Zemelpolder, inclusief kaart
- II. Nota van Beantwoording

BIJLAGE 1

Peilvoorstel inclusief drooglegging en effecten

peilvak	Opp. (ha)	vigerend peilbesluit (m t.o.v. NAP)			Peilvoorstel (m t.o.v. NAP)			Drooglegging t.o.v. peilbesluitpeil in zomer (m)
		Vast	zomer	winter	Vast	zomer	winter	
OR- 1.08.1.1	11	-1,27	-	-	-1,30	-	-	1,05
OR- 1.08.2.1	12,5	-	-1,22	-1,32	-1,32	-	-	0,86
OR- 1.08.2.2*	5,2	-	-	-	-	-1,22	-1,32	0,41
OR- 1.08.2.3*	15,3	-	-	-	-	-0,61	-0,72	0,56

*Deze nieuwe peilvakken lagen voorheen in Peilvak OR-1.08.2.1

Tabel effecten peilvoorstel

Criteria	Oordeel	Toelichting
Effecten op het watersysteem	+	<i>Het peilvoorstel heeft een licht positief effect op het watersysteem. Aanwezige stuwen worden geformaliseerd, waardoor Rijnland meer 'in control' is over de gevoerde peilen. Ook wordt door de stuwen meer water vastgehouden, wat goed is om droogte tegen te gaan.</i>
Uitstralingseffecten grondwater	+	<i>De effecten op het grondwater zijn positief. Doordat meer water vast wordt gehouden op een hoger peil, zal de boezem minder water kwijt raken via kwel. De verlaging van het peil in een deel van de polder is niet te voelen in het omliggende gebied, doordat de grens met de nabijgelegen Lisserpoelpolder door een boezemtak wordt gevormd. Deze zal de uitstralingseffecten verhinderen.</i>
Maaiveld daling	+ -	<i>Het peilvoorstel heeft geen invloed op de bodemdaling, aangezien er geen veen in de bodem zit dat voor een groter deel droog zou kunnen komen vallen en oxideren.</i>
Waterkwaliteit	+	<i>Het peilvoorstel an sich heeft geen noemenswaardige gevolgen voor de waterkwaliteit. Er worden extra peilvakken geformaliseerd, waardoor de bufferwerking van de wateren wordt verkleind, maar ook watertypen meer gescheiden blijven. De barrières waren in de praktijk ook al aanwezig. Echter, de beheermaatregel om kwalitatief beter inlaatwater te gebruiken is positief voor een deel van de polder.</i>
Landbouw	+	<i>Er is een licht positief effect op de landbouw. Bestaande peilafwijkingen worden geformaliseerd tot een peilvak, wat rechtszekerheid geeft voor de landbouw.</i>
Natuur	-	<i>Het peilvoorstel heeft lichte nadelige gevolgen voor de ecologie en daarmee de natuur, doordat er extra peilvakken en daarmee bestaande barrières worden geformaliseerd.</i>
Archeologie en cultuurhist. waarden	-	<i>Het gebied wordt geclassificeerd als een gebied met een redelijke tot hoge trefkans op archeologische vondsten. De peilverlaging in peilvak OR-1.08.1.1 kan ongunstig zijn voor eventuele archeologische sporen in de bodem. Omdat het om een geringe peilverlaging van 3 cm gaat, wordt het effect klein geacht.</i>
Landschap	+	<i>Het peilvoorstel heeft een positief effect op het bestaande landschap. De functies blijven gefaciliteerd.</i>
Bebouwing	+ -	<i>De peilverlagingen hebben geen effect op de bebouwing. Doordat de bodem bestaat uit overwegend zand wordt geen extra bodemdaling verwacht. Dat leidt dan ook niet tot nadelige effecten op bebouwing.</i>
Financiële belangen	+ -	<i>Het peilvoorstel heeft geen invloed op financiële belangen.</i>

Legenda:

- ++: groot positief effect
- +: redelijk positief effect
- + -: neutraal effect
- : redelijk negatief effect
- : groot negatief effect

Download [hier](#) op rijmland.net de toelichting op het peilbesluit.

BIJLAGE 2 Overzicht maatregelen

De volgende maatregelen worden voorgesteld:

Peilbeheer:

- Maatregel ZP-M03: Inmeten dam met duiker (166-033-00013) van particulier. Wanneer de duiker te laag ligt, zal Rijnland de particulier wijzen op zijn plichten met betrekking tot deze duiker.
- Maatregel ZP-M05: Stuw vervangen en het eigendom en onderhoud overnemen. Om een goed peilbeheer te kunnen voeren in het nieuwe peilvak, dient stuw 166-056-00003 vervangen te worden.
- Maatregel ZP-M06: Stuw vervangen en het eigendom en onderhoud overnemen. Om een goed peilbeheer te kunnen voeren in het nieuwe peilvak, dient stuw 166-056-00004 vervangen te worden.

Waterkwaliteit:

- Voorkeursvolgorde voor inlaten voor (ZP-M04) om de waterkwaliteit te verbeteren. Voor het landelijk gebied van de Zemelpolder, peilvak OR-1.08.2.1, wordt bij voorkeur de inlaat (166-033-00010) aan de oostzijde van de polder gebruikt. Daarnaast communiceert Rijnland aan de eigenaren van hoogwatervoorzieningen dat inlaten van water alleen dient plaats te vinden ten behoeve van peilhandhaving.
- Daarnaast is er een communicatietraject doorlopen met één eigenaar, waarmee twee knelpunten (teveel inlaten van water) naar verwachting zijn opgelost. Op de uitvoering van de afspraken zal in de komende periode regulier worden toegezien.

